

انگلیسی‌ها در میان ایرانیان

ترجمه: اسکندر دلدن

رایت، دنیس، ۱۹۱۱ م. Wright, Denis
انگلیسی‌ها در میان ایرانیان / [دنیس رایت]
ترجمه اسکندر دلدَم. - تهران: به آفرین، ۱۳۸۳.
۴۱۴ ص.

ISBN 964-6760-49-X

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
عنوان اصلی: The English amongst the persians: during the
Qajar period 1787 - 1921, 1977.

کتاب حاضر نخستین بار تحت همین عنوان انتشارات نهال در سال
۱۳۶۴ چاپ و سپس تحت عناوین مختلف توسط ناشران و مترجمان
متفاوت در سالهای مختلف منتشر شده است.

۱. ایران -- روابط خارجی -- انگلستان.

۲. انگلستان -- روابط خارجی -- ایران. ۳. ایران --

روابط خارجی -- قرن ۱۳. ۴. ایران -- سیاست و
حکومت -- قرن ۱۳. الف. دلدَم، اسکندر، ۱۳۲۵ -
، مترجم. ب. عنوان.

۳۲۷/۵۵۰۴۱

DSR ۱۳۲۴ / ۸ الف

الف ۱۳۸۳

۸۳-۸۲۹۹ م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: انگلیسی‌ها در میان ایرانیان

ترجمه: اسکندر دلدَم

ناشر: انتشارات به آفرین

نوبت چاپ: دوم ۱۳۸۵ (چاپ اول به آفرین)

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۶۷۶۰-۴۹-X

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ می‌باشد

خیابان دانشگاه - کوچه آشتیانی - پلاک ۲۲ طبقه همکف تلفن: ۶۶۴۹۳۷۲۷ - ۶۶۴۶۰۱۰۳

فهرست مندرجات

عنوان	شماره صفحه
مقدمهٔ چاپ اول	۵
انگلستان به ایران علاقمند می‌شود	۹
صحنهٔ سیاسی	۳۵
آئین‌های رسمی و برخوردها	۸۱
جنگ‌ها و جنگجویان	۱۱۵
پادشاه بی‌تاج و تخت خلیج فارس	۱۴۱
کنسول‌ها، خان‌ها و اقلیت‌ها	۱۶۹
جهان تجارت	۲۰۹
مبلفین مذهبی و پزشکان	۲۵۱
احداث خط تلگراف	۲۸۳

۳۰۵		تعیین کنندگان مرزها
۳۲۷		بعضی از مسافران
۳۷۵		جنگ بین الملل اول و خاتمه یک دوران نحس
۴۰۷		ضمائم
۴۱۶		فهرست اعلام

مقدمه چاپ اول

به نام آنکه جان را زندگی داد
طبیعت را به جان پایداری داد
«امیر خسرو
دهلوی»

سال گذشته هنگامیکه در جستجوی یافتن منابع انگلیسی جهت نگارش تاریخچه حضور انگلستان در خلیج فارس بودم به کتاب انگلیسی‌ها در میان ایرانیان The English amongst the Persians تألیف سردنيس رایت Sir.Denis Wrights بر خوردم با آنکه ابتدا در نظر داشتم فقط بخش مربوط به خلیج فارس آنرا (پادشاه بی تاج و تخت خلیج فارس - بخش پنجم همین کتاب) ترجمه و مورد استفاده قرار دهم معینا کل کتاب را بقدری جالب توجه یافتم که دریغ آمد خوانندگان گرامی و علاقمندان به تحقیق و تفحص در تاریخ گذشته ایران زمین را در لذت

مطالعه آن سهیم نسازم.

نویسنده کتاب سردنيس رایت متولد ۱۹۱۱ در سالهای ۱۹۵۳ کاردار سفارت انگلیس در تهران بود؛ زمانی که میهن پرستان ایرانی به رهبری دکتر محمد مصدق در پی ملی کردن نفت ایران بودند.

ده سال بعد او مجدداً به ایران آمد و این بار تا سال ۱۹۷۱ با سمت وزیر مختار انگلیس در تهران اقامت داشت.

وی در دوران پس از جنگ مأموریت‌های سیاسی مختلفی را در اتیوپی (۱۹۵۹ - ۶۲)، رومانی، ترکیه - چکسلواکی و ایالات متحده آمریکا به انجام رسانیده است.

کتاب حاضر بطور مستند و دقیقی توسط این دیپلمات انگلیسی، با توجه به منابع و مآخذ اکثراً «سیاسی وزارت امور خارجه انگلیسی و بایگانی مستعمره هند در وزارت امورخارجه و سایر منابع انگلیسی تألیف گردیده است.

اگرچه کتاب از دیدگاه یک تاریخ نگار و سیاست پیشه انگلیسی به رشته تحریر کشانیده شده است معیناً دارای نکات مستند و شواهد تاریخی جالب دوران قاجاریه تا کودتای سوم خوت ۱۲۹۹ باشد.

در دوازده فصل این کتاب ضمن بررسی چگونگی پیدایش علائق بریتانیا به ایران و صحنه سیاسی آتی این کشور، به روابط میان انگلیس و ایران و تأثیرگذاری این کشور در تمام شئونات زندگی سیاسی و اجتماعی ایرانی پرداخته شده است.

چگونگی تحمیل شرایط برای عقد قراردادها و موافقتنامه‌های زیانبار برای ایران و ایرانیان از سوی استعمار انگلیس و دخالت انگلیسیان در کلیه امور داخلی این سرزمین، بویژه ارائه مستندات جدیدی پیرامون دخالت انگلستان در انجام کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و انحلال دودمان قاجار از دیگر بخش‌های خواندنی کتاب حاضر است.

مترجم سعی نموده است تا کلیه عبارات و جملات کتاب بدون کم و کاست و با رعایت امانت به فارسی برگردانیده شود. پاورقی‌های نویسنده کتاب عیناً مطابق نسخه انگلیسی با ستاره مشخص گردیده‌اند و مترجم نیز بعضی توضیحات را با ذکر شماره به متن کتاب افزوده است.

امید آنکه این بضاعت ناچیز ادبی بتواند تا حدودی طبع مشکل‌پسند خوانندگان اندیشمند و دانش‌پژوه را ارضا نماید.

اسکندر دلدن

بهمن ماه ۱۳۵۷